

Posudek vedoucího na bakalářskou práci

Martina Bandy: Probouzení českého národního ducha ve Vitorazsku v kontextu jeho připojení k Československu, FHS UK, Praha 2022.

Předložená bakalářská práce je věnována nosnému a dosud nedostatečně zpracovanému tématu propojování území tzv. českého Vitorazska s nově vzniklým Československem. Vitorazsko bylo dlouhou dobu správně spojeno s Dolními Rakousy, ale současně představovalo oblast, kde české osídlení překračovalo zemskou hranici. Přes svou jistou výjimečnost, na rozdíl od jiných připojených oblastí (zvláště Hlučínska), však dosud nepřitáhlo adekvátní badatelský zájem. Výběr tématu tak jednoznačně považuji za silnou stránku práce.

Bakalářská práce sestává vedle úvodu a závěru ze tří kapitol. Ve strukturovaném úvodu autor zmínil vybranou literaturu ke zkoumanému teritoriu, dále poukázal na prameny, s nimiž zamýšlel pracovat a představil cíle a strukturu práce. Jako cíl (s. 3) si vytkl *„sledovat, jakým způsobem v tomto časoprostoru probíhalo u místních obyvatel české národní uvědomění, probouzení jakéhosi niterného pocitu tzv. „češství“ či „českého národního ducha“ a zkoumat, jaký vliv a roli přitom zastávaly vlastenecké a agitační aktivity regionálních aktérů.“* Již nyní je třeba konstatovat, že se cíl podařilo naplnit pouze částečně. V první kapitole je nastíněno připojení Vitorazska v československém státu. Je poněkud škoda, že se autor místo obecných otázek hlouběji nezaměřil právě na argumentaci odůvodňující připojení tohoto území, kde se propojovala témata, ekonomická, bezpečnostní i národnostní. K této otázce by se mohl vyjádřit i v rámci obhajoby. Ve druhé kapitole se autor zaměřuje již na vlastní Vitorazsko. Po delším historickém úvodu se zaměřuje zvláště na období druhé poloviny 19. století a počátek 20. století.

Vlastním jádrem bakalářské práce je bezesporu třetí kapitola (s. 28–53). V logicky strukturované kapitole je věnována pozornost spolkové činnosti, školství, kulturním akcím, duchovním otázkám a stručně i správně-politické organizaci. Solidní zvládnutí tématu by podle mého názoru vyžadovalo věnovat více času studiu související odborné literatury a pramenů. Předložený text přináší poněkud povrchní přehledové zpracování. Je však třeba připomenout, že autor si je této skutečnosti vědom (s. 55). Kapitola tak spíše představuje jisté uvedení do tématu, s popisem jednotlivých organizací a událostí, aniž by byly hlouběji analyzovány a včleněny do teoretického rámce a dobového kontextu. Je to do jisté míry dáno i širokým tematickým záběrem, jež si student v úvodu formuloval. Práce je zakončena shrnujícím závěrem.

Zřetelným nedostatkem práce je nepočtený seznam použitých zdrojů. Autor se opřel zvláště o regionální populárně-historickou literaturu, kterou doplnil vybranými prameny. Jednalo se převážně o regionální časopis Jihočeský obzor a částečně i fond Národní jednoty pošumavské (SOA Třeboň). To je samo o sobě jednoznačným limitem. Je škoda, že autor dosti úzkou pramennou základnu neobohatil výzkumem ve Státním okresním archivu v Jindřichově Hradci.

Po formální stránce nemám k práci závažnějších připomínek. Autor prokázal schopnost pracovat s literaturou a prameny, i když s prameny poněkud nekriticky. Ne zcela šťastně je zpracován přehled zdrojů. Skutečnost, že některý zdroj (např. Časopis českého muzea) je dostupný v elektronické podobě, neodůvodňuje jeho vyčlenění z pramenů či literatury. Po jazykové a stylistické stránce je text zvládnut na solidní úrovni.

Předložená bakalářská práce Martina Bendy je podle mého názoru hájitelná, proto ji doporučuji k obhajobě. S ohledem na shora uvedené nedostatky navrhuji hodnocení **d o b ř e**.

V Praze 24. ledna 2022

Doc. PhDr. et JUDr. Jan Štemberk, Ph.D.